

ЦЕЙ
НОМЕР
НАШОЇ
ГАЗЕТИ
МИ
ПРИСВЯЧУЄМО
ВИПУСКНИКАМ
1979 РОКУ

За наукові КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 45-й № 23 (1357). 29 ЧЕРВНЯ 1979 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.

Республіканська інтернаціональна

Цими днями в Одесі відбулася республіканська інтернаціональна студентська науково-теоретична конференція «Ленінський декрет про мир і його значення для консолідації миролюбивих сил».

Конференцію відкрила заступник міністра вищої і середньої спеціальної освіти УРСР К. А. Колосова. В її роботі взяли участь і виступили голова Одеської міської Ради народних депутатів А. М. Малихін, льотчик-космонавт СРСР двічі Герой Радянського Союзу В. Ф. Биковський, голова Одеського обласного комітету захисту миру письменник І. П. Гайдасенко, учасник боїв на Малій землі Л. М. Стришкова.

З основною доповіддю «Ленінський декрет про мир. Інтернаціональний характер зовнішньої політики КІРС» виступив Герой Радянського Союзу професор Н. М. Якупов.

Студенти-іноземці — представники 81 країни світу протягом двох днів виступали з доповідями. Учасники конференції поклали квіти до пам'ятника В. І. Леніну і обеліска Невідомому матросу.

К. ЄВДОКИМОВА.

Сесія — позаду!

Сесія... Здається, студенти нашого III курсу вже звикли до цього слова. Але, все-одно, воно викликає щоразу нові й нові емоції. Це й зрозуміло: кожна сесія в чомусь нова, особлива. Ось нинішня літня сесія у нас надзвичайно напружена. Це одна з найважчих сесій за період всього навчання в вузі. Ми склали іспити з української, російської, зарубіжної літератури, політичної економії, історичної граматики української мови. Всі ці предмети складні за обсягом матеріалу та й за своїм змістом. Тому, на протязі учбового року комсомольський актив курсу приділяв велику увагу підготовці студентів до літньої сесії. Копітка робота по підготовці йшла в кожній групі. В третій групі не раз вели розмову про серйозне ставлення до складання іспитів староста групи Наталка Єгорова, комсорг Євгенія Чернеженко, профорг Світлана Щербач.

Результатом хорошої підготовки є відмінні оцінки, отримані на іспитах Тетяною Ткаченко, Євгенією Стояновою, Тетяною Ніколасовою, Іриною Вітюк та іншими студентами.

В. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ,
студент III курсу
українського
відділення філфаку.

Невже усе? ... Як небагато —
Прожито п'ять студентських літ!
Ні, не кінець — це лиш початок
Дороги, що веде у світ. В. БОРЕЦЬКИЙ.

Слово до випускників

Ю. НЕМЧЕНКО,
секретар
комітету комсомолу
університету:

— Дорогі друзі, шановні наші випускники! П'ять років, які ви провели в стінах нашого рідного Одеського університету, промайнули ой як швидко! Але були вони — ви це самі добре знаєте — насиченими надзвичайно цікавими, корисними і незабутніми подіями: і в навчанні, і в науці, і в громадській роботі, і в труді, і в спорті. Ще досить свіжі в пам'яті хвилювання під час сесій, упам'ятку — мозолі на долонях (печать будівельних загонів), наче недавно була остання виробнича практика, перший урок на педпрактиці, і ось — в руках новенький диплом. Ти — молодий спеціаліст.

На тебе, друже, чекають твої школярі в школі, куди ти отримав призначення, на тебе чекає геологорозвідувальна партія, де ти маєш працювати, тебе чекають скрізь, де ти розпочнеш своє трудове життя.

І сьогодні хочеться сказати: щастя вам! Будьте гідними свого рідного університету, будьте гідними свого великого радянського народу, працюйте на благо рідної Вітчизни!

Ф. П. СМАГЛЕНКО,
доцент кафедри
української мови:

— Сьогодні, оце зараз, мені згадався червень сорок першого. Тоді ми, студенти нашого філфаку, склали свою літню сесію. В неділю, 22 числа, я сидів у читалці Горьківки. І раптом оголошення: війна... Давно то було. Загоїлися

рани землі, що витримала шалені бомбові атаки, але в пам'яті народу ніколи не зітреється героїзм тих, хто відстояв Вітчизну у боях з ворогом.

Зовсім інший червень нині. Ласкаве небо, лагідне сонце, мир і спокій. Дякуючи мудрій зовнішній політиці нашої партії ми з вами спокійно будемо комунізм. І серед тих, хто сьогодні стає до лав будівників комунізму — випускники ОДУ 1979 року.

Кожен з нас, викладачів, намагався дати вам якнайбільше знань, зростити вас надійними продовжувачами справи батьків. І буде дуже добре, коли ви достойно пронесете через увесь свій трудовий шлях пам'ять про рідний Одеський університет, про тих, хто вчив вас.

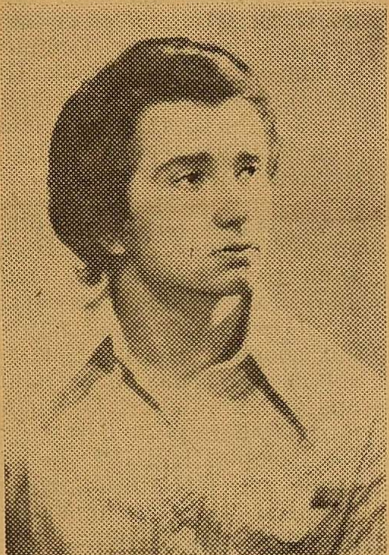
В. В. АНАСЕВИЧ,
випускник ОДУ
1976 року, завуч
Лиманської середньої школи
Татарбунарського району
Одеської області:

— Всього три роки тому я закінчив Одеський університет, і, звичайно, не можу вважати себе ветераном. Але ці роки, проведені в сільській школі, дають мені підставу сказати сьгоднішнім випускникам ОДУ: не бійтеся їхати вчителювати на село. Праця вчителя — благородна, потрібна, цікава. Праця сільського вчителя — удвічі благородніша, потрібніша, цікавіша. І, звичайно, праця нелегка. Але не треба боятися труднощів. Треба сумлінно працювати, і тоді повага і шана сільчан, повага ваших учнів стане для вас тим життєдайним джерелом, якого іноді декому не вистачає.

Одним словом, друзі, — вас чекає сільська школа, сільські учні!

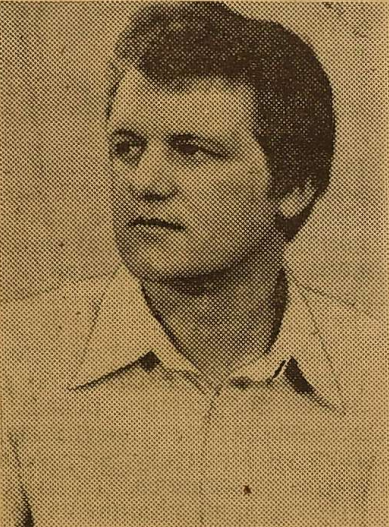
Н. ЛУКАШКІНА,
випускниця
фізичного факультету.

П. ВОЙЦЕХОВСЬКИЙ,
випускник
факультету РГФ.

С. ПАНКРАТЕНКО,
випускниця
біологічного факультету.

С. КУЖКО,
випускник
філологічного
факультету.

Л. ОНИКІЄНКО,
випускниця
хімічного факультету.

Л. ПЕТРИШИНА,
випускниця
історичного факультету.

Марія РОМЕРО,
випускниця
фізичного факультету
(Куба).

В. ГІЛКА,
випускниця
геолого-географічного
факультету.

В. МЕЛЬНИЧУК,
випускник
юридичного факультету.

Попереду—нові горизонти

3 ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ

Загальноуніверситетські партійні збори, які нещодавно відбулися, розглянули питання «Про підготовку до нового навчального року у світлі рекомендацій республіканської наради працівників вищих навчальних закладів України».

З доповіддю у цьому питанні виступив ректор університету професор В. В. СЕРДЮК.

Він сказав, що республіканська нарада працівників вищих навчальних закладів, яка проходила в Києві у квітні цього року, має виключне значення для вдосконалення діяльності вищої школи республіки, для поліпшення якості підготовки спеціалістів для народного господарства і народної освіти. На нараді з яскравою і змістовною промовою виступив член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України В. В. Щербіцький. Він відзначив, що в роботі вищої школи республіки є значні досягнення: поліпшилися матеріальна база, технічне оснащення навчального процесу, зросла наукова кваліфікація і лекторська майстерність викладачів, розширилася мережа підготовки спеціалістів для соціалістичних країн і країн, що розвиваються тощо. Разом з тим було вказано і на недоліки: до деякої міри значна формалізація учбового процесу, школярські методи, прорахунки у виховній роботі.

З доповіддю на нараді виступив міністр вищої і середньої спеціальної освіти УРСР Г. Г. Єфіменко. Він детально проаналізував нинішній стан вищої освіти в республіці.

Сьогодні, продовжив ректор, ми зібралися для того, щоб у світлі матеріалів згаданої наради, а також прийнятої нещодавно Постанови ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи» обговорити традиційне питання підготовки до нового навчального року. І Постановою ЦК КПРС, і нарада працівників вищої школи, і збори партійного активу республіки з питання ідеології спонукають нас поновому поглянути на ті завдання, які стоять перед партійною організацією, перед всім колективом університету, примушують по-новому, у світлі зрослих вимог, оцінити наші успіхи і в цьому руслі обговорити підготовку до нового учбового року. А роботу нам належить провести велику і важливу. Необхідно організовано і на високому рівні завершити літню сесію, захист дипломних робіт і складання державних іспитів, організувати уроки вивчення випускників. Організовано відправити студентів у будівельні загони, на належному рівні провести виробничу практику.

Університет наближається до важливого етапу в своїй роботі — набору на перший курс. Нині тривають іспити першого потоку для осіб, що вступають на вечірні і заочне відділення. В цьому році ми маємо прийняти на стаціонар 1170 осіб з 16 спеціальностей, 285 осіб на вечірню форму навчання з 11 спеціальностей і 585 заочників з 8 спеціальностей. Таким чином, нове поповнення університету

складе 2040 осіб. Збільшено набір на денну форму навчання зі спеціальності правознавство, ліквідовано набір на вечірне відділення з англійської мови і одночасно збільшено набір на заочне відділення факультету РГФ. Ви знаєте, що минулого року, ми в основному успішно провели цю важливу і відповідальну кампанію. В цьому заслуга всього колективу університету, приймальної комісії, екзаменаторів і технічних працівників. Однак Міністерство зробило нам ряд зауважень, що стосуються зменшення конкурсу з ряду спеціальностей і по університету в цілому. Є дисонанс і в прохідному балі. А тому нам слід не послаблювати роботу з профорієнтації, з якісного комплектування контингенту абітурієнтів.

Організований початок нового учбового року залежить від багатьох факторів, в основному, від кадрового складу викладачів і від готовності матеріальної бази.

У березні 1979 року комісія Мінвузу УРСР перевірила роботу нашого університету по виконанню постанови Ради Міністрів УРСР «Про стан і заходи по поліпшенню підготовки і використання наукових і науково-педагогічних кадрів в республіці» і рішення колегії Мінвузу УРСР від 16 червня 1978 року. У нас нині працює 58 докторів наук, професорів і близько 350 кандидатів наук, доцентів. За останні роки зростання кількості докторів наук уповільнилося. В нинішньому році докторську дисертацію захистив поки що лише один доцент О. Г. Топчів. Очікується захист докторських дисертацій доцентами Д. М. Щербаківим, Е. О. Стороженко, В. К. Важенюком, Ю. П. Красним, В. Д. Севастьяновим, С. Й. Аппатовим. Нині 6 провідних доцентів ОДУ переведені на посади старших наукових співробітників для завершення написання докторських дисертаційних досліджень. Підготовка і захист кандидатських дисертацій здійснюється нормально. В минулому році було 28 захистів, в першій половині нинішнього — 14.

Комісія відзначила як недолік те, що в університеті збільшилася кількість викладачів пенсійного віку, що з дев'яти деканів лише два є докторами наук, з 70 завідувачих кафедрами 17 — люди пенсійного віку. Одним з найбільш суттєвих недоліків є те, що в університеті свого часу не був розроблений перспективний комплексний план роботи з кадрами. Комісія відзначила ряд суттєвих недоліків в обранні викладачів за конкурсом і переобрання їх на нові строки, в оформленні документації і наказів, плутанину в строках проходження справ. Докорінного поліпшення вимагає робота відділу кадрів.

В галузі вдосконалення матеріальної бази, сказав далі ректор, університет досяг певних результатів. Відремонтовано приміщення наукової бібліотеки, створено студентське кафе, успішно проводиться реконструкція стадіону. Однак все ще погано йде капітальне будівництво. План не виконується. Документація на будівництво наступного гуртожитку не готується. Вина за це лежить

на проректорі І. Г. Рutowському. Серйозні зауваження слід зробити службам експлуатації і, зокрема, службі головного механіка і будівельній групі.

У своїй доповіді ректор також торкнувся ще одного важливого питання — завершення у листопаді—грудні 1979 р. підвищення ставок і окладів середньооплачуваної категорії працівників невиробничої сфери. Ми маємо здійснити ряд заходів по підготовці і переводу наших співробітників на нові умови оплати праці. Ці заходи мають бути спрямовані на економію фондів заробітної плати, на вдосконалення структури університету, поліпшення організації і нормування праці, зменшення кількості управлінських працівників. Ми маємо привести посадові найменування керівних, інженерно-технічних, наукових працівників і інших спеціалістів у відповідність з затвердженою номенклатурою посад, визначити посадові обов'язки і кваліфікаційні вимоги до працівників всіх категорій і встановити для них конкретні розміри окладів з урахуванням їх кваліфікації і якості виконаної роботи. Це — відповідальна політична кампанія, спрямована, зрештою, на підвищення продуктивності праці, збільшення ефективності і підвищення якості роботи університету у всіх його ланках.

На закінчення ректор сказав, що новий учбовий рік, який ми скоро розпочнемо, — це новий період в нашій роботі. Треба щоб кожен співробітник, який би пост він не займав, пройнявся почуттям високої гордості за велич тих завдань, які вирішує сьогодні наша партія і народ, почуттям великої відповідальності і вимогливості до себе.

Ректор висловив впевненість, що колектив університету, керований партійною організацією, свідомий тих завдань, які стоять перед університетом, і успішно їх виконає.

Починається обговорення доповіді.

Завідуючий кафедрою історії КПРС професор Н. М. Якупов наголосив на тому, що навчання і виховання — це єдиний, нерозривний процес. У виступі товариша В. В. Щербіцького на республіканській нараді працівників вищих навчальних закладів сказано, що навчання студента — справа творча, яка вимагає великої віддачі і від викладача, і від студента. У нас же є студенти, які менш за все думають про якість власного навчання.

Треба домогтися індивідуальної роботи з кожним студентом. Це дуже важливо. Адже, як ми його підготуємо, так він і буде працювати після закінчення університету. Варто більше думати над вдосконаленням форм виховної роботи, що теж повинно дати плідні результати.

Секретар партбюро філологічного факультету доцент Л. М. Чепурнова сказала, що на факультеті успішно проходить зараз захист дипломних робіт та складання державних іспитів. Однак кількість задовільних оцінок (хоч вона й невелика) не може не турбувати комуністів, весь колектив факультету. Є певна

частина слабко підготовлених студентів. Про це говорилося на останніх засіданнях вченої ради і партбюро. Виявлені прорахунки будуть враховані в майбутньому з тим, щоб не допустити їх повторення.

На факультеті є ряд наболілих проблем. Час вже вирішити питання із створенням кабінету методики викладання та призначенням його завідувачого. Турбують викладачів і студентів проблеми всього нового корпусу, де розміщені три факультети. В корпусі влітній період дуже жарко, немає вентиляції. На кожному факультеті всього по одному телефону, та й ті працюють вряди-годи. Потрібно створити в корпусі медпункт, щоб можна було при потребі надати першу медичну допомогу. До цих пір незадовільне харчування у буфеті корпусу. Ці питання можна вирішити лише з допомогою адміністративно-господарської частини.

Механіко-математичний факультет почав готуватися до нового навчального року ще у вересні, — сказав декан мехмату доцент М. Я. Тихоненко. За останні три роки підвищився конкурс вступників на факультет, зросла якість навчання. Викладачі ведуть роботу по залученню до вступу на факультет в Одеській, Кіровоградській, Херсонській, Миколаївській областях. Мехмат тенденційно росте, збільшується кількість викладачів. Правда, зменшилось число кандидатів наук, але, думаю, цього року ця прогалина буде ліквідована. Погано йдуть справи в аспірантурі. До неї час від часу потрапляють люди випадкові, слабо підготовлені. Тому останнім часом довелось виключити з аспірантури шість аспірантів.

Мехмат — факультет найбільший, але й наймолодший. Середній вік викладача — 34—35 років. Нам треба вирішити проблему великого лекційного навантаження на кожного викладача.

Колектив історичного факультету глибоко вивчає Постанову ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи», — сказав завідувач кафедрою нової і новітньої історії доцент Д. П. Урсу. Ми маємо ще багато невикористаних резервів у справі підготовки спеціалістів-істориків. Одним з першочергових завдань є відкриття спеціалізації «археологія». Адже цілий ряд причин заважає здійснити цю справу. Південь України — це місце, де археологам є над чим попрацювати, тому ми вважаємо відкриття нової спеціалізації потрібним і необхідним. Хочеться висловити впевненість у тому, що факультет з високими показниками завершить нинішній і зустрінє наступний навчальний рік.

Від імені комуністів-студентів виступив студент юридичного факультету Микола Крегул. Він, зокрема, зупинився на ідейно-виховній роботі, що проводиться в студентському гуртожитку № 4. Не вистачає для її доброго проведення радіовузла. Часто матеріальне заохочення мешканців кращих кімнат проходить формально. Ці питання повинні вдумливо вирішувати

студрада разом з побутовими секторами комсомольських бюро факультетів і, звичайно, з допомогою коменданта гуртожитку. Студенти Одеського університету, сказав виступаючий, докладуть всіх зусиль, щоб добре завершити нинішній навчальний рік і гідно зустріти наступний.

Керівництво адміністративно-господарчої частини уважно прислуховується до всіх зауважень і питань, поставлених в нашу адресу, — сказав проректор з адміністративно-господарської роботи І. Г. Рutowський. Сьогодні хочеться звернути увагу на те, що недостатньо ефективно подають допомогу будівельникам студентські загони і групи. В багатьох випадках ще присутня небдливість, несерйозне ставлення до дорученої справи, а від цієї допомоги залежить дуже багато.

Хочеться від імені АГЧ запевнити колектив університету, що все залежить від нас по підготовці до нового навчального року буде зроблено.

Колектив біологічного факультету, сказав у своєму виступі декан біофаку доцент В. М. Тоцький, в цьому навчальному році широко розгорнув роботу у справі поліпшення учбово-виховної діяльності. Всіма членами колективу володіє почуття відповідальності за цю справу. Певний, що нинішній навчальний рік буде з честю нами завершений, а наступний з гідністю зустрінутий.

Секретар парткому університету доцент Л. Х. Калустьян у своєму виступі зазначив, що питання, яке сьогодні обговорюється на партійних зборах, має важливе значення. Виступаючи на нараді працівників вищих навчальних закладів республіки, член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України В. В. Щербіцький зупинився на ролі вищої школи в формуванні молодих спеціалістів — ідейно переконаних і відданих Батьківщині, зазначив, що навчання студентів — справа творча, яка вимагає великої віддачі і великої відповідальності від викладачів і від студентів. У зв'язку з цим перед всіма нами стоїть завдання особливу увагу звернути на учбову роботу, продумати засоби і форми її стимулювання. Найкращий виховний ефект дасть грамотна, ідейно спрямована лекція, а тому ми всі маємо посилити контроль за читанням лекцій, за навчальним процесом взагалі.

Одна з важливих передумов становлення молодих спеціалістів — посилення ідейно-виховної роботи. Тому ми маємо звернути особливу увагу на ідеологічне забезпечення учбового процесу. Треба посилити почуття відповідальності за навчання у кожного студента, і головну роль тут має відіграти куратор.

Секретар парткому говорив також про необхідність посилювати критику і самокритику, про роль художньої самодіяльності у комуністичному вихованні студентства, піддав критиці в цьому плані факультет РГФ.

Збори ухвалили розгорнуте рішення, спрямоване на подальше поліпшення роботи у всіх ланках діяльності колективу університету, як того вимагає постановою ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи».

Партійне життя: звіти і вибори Філфак

Секретар партійного бюро факультету доцент Л. М. Чепурнова у звітній доповіді зазначила, що за звітний період партійне бюро філологічного факультету спрямовувало зусилля комуністів і всього колективу на виконання рішень XXV з'їзду КПРС і XXV з'їзду Компартії України, Пленумів ЦК КПРС і Постанов ЦК КПРС, які націлюють на поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи серед студентів і професорсько-викладацького складу, на вдосконалення навчального процесу, на підвищення ефективності наукових досліджень.

Партійне бюро надавало великого значення організаційній роботі по розстановці і вихованню кадрів на факультеті, по втіленню в практику роботи рішень, що приймаються, по виконанню колективно прийнятих соціалістичних зобов'язань.

Ідеологічна робота на факультеті була спрямована на вивчення колективом факультету марксистсько-ленінської теорії стосовно практики роботи колективу. На факультеті працювало 2 методологічних семінари, якими успішно керували професори Г. А. Вязовський і Ю. О. Карпенко. Найактивніше працювали в семінарах комуністи І. М. Дузь, В. В. Фащенко, С. П. Бевзенко, Т. А. Туліна, Ф. П. Смагленко, М. І. Ілляш, Л. М. Гукова і інші.

Аналізуючи політико-виховну роботу, доповідач сказала, що на факультеті працювало 33 куратори під безпосереднім керівництвом партбюро. Куратори організували свою роботу так, щоб здійснювати комплексну постановку виховної роботи по двох лініях: під час учбового процесу і в позаурочний час. Особливої уваги куратори приділяли індивідуальній роботі зі студентами. В доповіді названі куратори, на яких ривняються як на кращих. Це товариші В. П. Дроздовський, Л. В. Берловська, В. В. Шапоренко, М. Є. Жовнер та інші. Ефективність виховної роботи досягається й тим, що на факультеті за виховну роботу на курсі відповідає на протязі всіх п'яти років навчання одна кафедра. Добре працювали в минулому навчальному році партгрупи кафедр російської літератури (парторг т. Є. І. Петряєва) і теорії літератури (парторг т. А. А. Жаборок).

В організацію і проведення

всієї ідеологічної, політико-виховної, культурно-масової роботи, в підвищення ефективності учбового процесу партбюро активно включало комсомольське бюро, а також профспілкову організацію.

Головною своєю турботою партбюро вважало організацію учбового процесу так, щоб готувати висококваліфікованих, ідейно переконаних молодих спеціалістів. За результатами зимової сесії успішність на факультеті становить 97,6%. 62% студентів вчиться на відмінно і добре. І не випадково факультет 3 роки підряд завойовує першорядний червоний прапор переможця соціалістичного змагання.

Більшість викладачів факультету беруть активну участь в наукових дослідженнях. Наукова продукція вчених факультету — це 160 друківаних аркушів публікацій.

В доповіді було висвітлено головні напрями роботи партійного бюро. Доповідь доповнили своїми виступами комуністи.

Про підготовку вчителів-словесників на заочному відділенні говорив у своєму виступі доцент А. А. Жаборок. Про підсумки складання студентами-дипломниками державного іспиту з наукового комунізму розповіла доцент М. М. Чистякова. Про авангардну роль студентів-комуністів і в навчанні, і в громадській роботі, і в побуті йшлося у виступі студента II курсу О. Науменка. Про роботу ветеранів комсомолу факультету говорила Є. В. Гороховська. Секретар комсомольського бюро факультету О. Жмуріна підняла ряд питань, що хвилюють комсомольців факультету. Про результати проведення громадсько-політичної практики розповіла доцент Л. М. Біляєва. І. М. Дузь, професор, декан факультету торкнувся у своєму виступі питань поліпшення учбової, виховної і наукової роботи колективу факультету.

На зборах виступили також: аспірант М. Давиденко, доцент А. А. Москаленко і секретар парткому університету доцент Л. Х. Калуст'ян.

До складу партійного бюро увійшли комуністи Г. А. Вязовський, Л. М. Гукова, І. М. Дузь, О. Данильченко, Г. Ф. Пелих, Ф. П. Смагленко, Л. М. Сумарокова, Л. М. Чепурнова, Д. С. Чернявська.

Секретарем партбюро знову обрано доцента Л. М. Чепурнову.

Дипломи — на відмінно

Вільно орієнтуючись в складних математичних формулах, якими списана дошка, Ніна Коленська не просто відповідала на запитання членів Державної екзаменаційної комісії, а намагалась залучити суворих суддів до кола хвилюючих її питань. Я дивлюся на формули, гортаю сторінки записки і раптом помічаю, що і мені хочеться у всьому цьому розібратись.

Іде захист дипломних робіт на механіко-математичному факультеті. Захищається група оптимального управління. Тема дипломної роботи Ніни Коленської звучить так: «Нерегулярні задачі в теорії оптимального управління».

— Робота відноситься до групи так званих розробок теоретичного плану, — пояснює завідувач кафедри оптимального управління доцент Віктор Олександрович Плотников.

Специфіка кожної роботи, виконаної студентами на кафедрі, така, що математичний опис задачі системою рівнянь, розробка методу розв'язання цих рівнянь в кожному конкретному випадку передбачає наявність реального об'єкту. Такий об'єкт дозволяє перевірити відповідність математичних розробок реальному процесові і тим самим оцінити якісний бік роботи.

В багатьох дипломних роботах перевірку математичної моделі і методу розв'язання здійснюють на класичних прикладах, що зустрічаються в спеціальній літературі. На мехматі багато по-справжньому здібних юнаків і дівчат, які здатні внести свою гідну лепту в ділове співробітництво з промисловими підприємствами.

Декан факультету доцент М. Я. Тихоненко розповідає:

— Приблизно половина наших випускників поєднують у своїх дипломних роботах з «чистою наукою» рішення прикладних питань, їх роботи носять реальний характер. Це роботи Тетяни Мельник, Валентини Гавриш, Всеволода Попова. Робота останнього, наприклад, присвячена розв'язанню задач напорної фільтрації ґрунтових вод. Задачі,

розв'язані ним, мають важливе практичне застосування. Про ці задачі він доповідав на Всесоюзній конференції з теорії фільтрації ґрунтових вод, що відбулася в травні цього року в місті Ровно. Його доповідь було схвалено на конференції. Він уже має друковані роботи. В майбутньому — аспірант факультету.

Реальна робота — це дипломна розробка, що виконується по госпдоговірній тематикі на замовлення інших вузів, підприємств, на основі співдружності. А як ідуть справи з їх впровадженням? Загальновідомо: від ідеї до розробки, від формули до її реального втілення — зовсім не один лише крок. А тому і не виходить, що берні готові розробки дипломників і тільки встигають впроваджувати.

Дуже б усе просто було. Але все-таки...

Захист продовжується. Уже заслухані відгук керівника, висновки рецензента. Робота Ніни Коленської отримала відмінну оцінку.

— Цікава робота, — говорить голова ДЕКУ Віктор Володимирович Іванов, професор Інституту кібернетики АН УРСР (м. Київ), — виконана на хорошому рівні. Взагалі, якість дипломних робіт досить висока. Тому, в основному, відмінні і добрі оцінки.

І тут хочеться нагадати: свято захисту диплома — це радість здобуття спеціальності, яку людина сама для себе обрала. І якщо вона не помилилася в своєму виборі, то вона справді щаслива. Щаслива на довгі роки.

С. РОГОВА.

Наталка ПОДШИВАЛОВА закінчила в цьому році механіко-математичний факультет. Дівчина не тільки гарно вчилася, а й була членом комсомольського бюро факультету. Її портрет — на галереї кращих випускників ОДУ 1979 року.

Підготовче підходить до іспитів

◆ НА ЗАПИТАННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА ВІДПОВІДАЄ ЗАВІДУЮЧИЙ ПІДГОТОВЧИМ ВІДДІЛЕННЯМ ДОЦЕНТ АНАТОЛІЙ ЛЕОНІДОВИЧ ПІЩЕВСЬКИЙ.

для них єдиний шлях до студентства. Такі, як правило, «відсіваються». А в основному це хороші юнаки і дівчата, які пройшли певну життєву школу і добре обдумали свою майбутню професію перед тим, як подати заяву на підготовче відділення. Вони, впевнені, стануть і хорошими студентами.

— Скільки слухачів підготовчого відділення щороку впливаються в студентську сім'ю?

— Ми набираємо на ПВ 255 чоловік, 25 з яких стануть студентами гідрометорологічного інституту, а останні — нашого університету. До речі, бажаючих вступити удвічі або й втричі більше. Звичайно, не всі витримують курс навчання і успішно складають випускні екзамени. Цього року, наприклад, до іспитів допущено 248 слухачів. Всі вони, сподіваюся, успіш-

но пройдуть випробування. 19 липня, коли засідатиме приймальна комісія і зараховуватиме їх до університету, стане для них, мабуть, найщасливішим днем у житті.

— Анатолію Леонідовичу, а чим, окрім навчання, займаються слухачі підготовчого відділення?

— У них є громадська робота. Вони — повноправні члени університетської сім'ї беруть участь у всіх загальноуниверситетських заходах. Цікаву виховну роботу поза навчанням ведуть з ними викладачі. Слухачі ПВ займаються спортом, проводять вечори-дискоотеки тощо.

— Чим головним керуються зараз в роботі викладачі відділення?

— Нами вивчено рішення Колегії Мінвузу УРСР від 19 березня 1979 року про роботу підготовчих відділень вузів. Розроблена і затвердже-

на на засіданні Вченої ради університету система заходів, спрямованих на поліпшення роботи по комплектуванню ПВ, на недопущення будь-яких порушень. Ці заходи й надалі виконуватимуться і подадуть нам велику допомогу в роботі.

— А чи сприяють цій роботі самі слухачі?

— Так. Відчутну допомогу викладачі отримують від партійної організації слухачів, що налічує 37 членів і кандидатів у члени КПРС. Вони мають серед усіх велику вагу. Особливо це стосується шостої (українські філологи), сьомої (історики, англійські філологи) і дев'ятої (юристи) груп. А от про комсомольський актив поки що цього не скажеш. Не виста-

чає ще йому вимогливості, принциповості.

— Через кілька днів на ПВ розпочнуться випускні іспити і ще рано говорити про їх результати. Але все ж, очевидно, є слухачі, про яких вже з впевненістю можна сказати, що вони стануть студентами?

— Так. У цьому плані хочеться відзначити цілу групу «круглих» і «некруглих» відмінників. Це майбутні історики Ада Динькова, Людмила Казакова, Тамара Топор, біологи Віра Церковна, Олександр Лисовенко та Сергій Усачов, географи Марія Узунова і Олександр Станков, українські філологи Валентина Титикало, Людмила Стовман, Валентина Лисютенко, Ніна Лаба і Наталка Кель, англійські філологи Микола Шиленков і Світлана Макаренко, юристи Георгій Бенделіані, Зураб Шонія, Валерій Довгальов, Валерій Іваненко, Василь Лютий і Олександра Чупахіна. Користуючись нагодою, бажаю всім слухачам відділення успішно скласти екзамен і гідно поповнити велику студентську сім'ю орденосного Одеського держуніверситету.

Інтерв'ю провів С. КОМАР.

НЕВИЧЕРПНЕ ДЖЕРЕЛО

«Невичерним джерелом» назвав В. І. Ленін народну винахідництво творчість. Ще 1918 року він писав: «У нас с матеріал і в природних багатствах, і в запасі людських сил, і в прекрасному розмахові, який дала народній творчості велика революція, щоб створити дійсно могутню і багату Русь».

Завтра виповнюється рівно 60 років з дня підписання В. І. Леніним «Положення про винаходи». Це був історичний документ, який поклав початок справді масовому винахідництву і технічній творчості в нашій країні. Винахідництво було оголошене державною справою, а самі винаходи — громадським, народним надбанням. В той же час збереглося авторське право за винахідником, який отримував обов'язкову винагороду за кожен визнаний корисним винахід. В січні 1918 року був створений Державний Комітет у справах винаходів і вдосконалень. Безустанна турбота Комуністичної партії і В. І. Леніна плідно впливали на розвиток радянського винахідництва. Цікаво навести ось такі цифри: за 113 років до Жовтня в царській Росії було зареєстровано 6348 вітчизняних заявок, а вже в 1926 році кількість радянських заявок на винаходи перебільшила 10 тисяч. А за один лише 1971 рік було здійснено понад 40 тисяч винаходів і відкриттів.

Дякуючи високому рівневі розвитку радянської науки і техніки, безперервно зростає участь нашої країни в міжнародному обміні науково-технічними розробками. Особливо це помітно останнім часом. Коли, наприклад, за весь період до 1970 року було продано 95 радянських ліцензій, то за наступну п'ятирічку було заключено вже 339 ліцензійних угод. Коли в шістьдесяти роки Радянський Союз мав такі угоди з фірмами 60 країн, то на початок 1978 року нашими партнерами стали фірми 46 країн. Вони придбали в СРСР ліцензії на такі високоефективні техно-

логічні процеси, як безперервна розливка сталі, електрошлакова переливка металів і сплавів та ін. За радянськими ліцензіями в США виробляються судинозшивальні хірургічні апарати, в ФРН і Швейцарії — рулонно-ротацийні машини і багато інших виробів.

Винахід — це матеріальна власність, що належить нашому народові і призначена для збільшення його матеріально-культурних благ. Ось тому Комуністична партія і Радянський уряд приділяють велику увагу винахідницькій діяльності взагалі і, зокрема, винахідництву наукових працівників вузів. Адже саме в вузах сконцентровані найкваліфікованіші наукові кадри і не випадково, що в вузах здійснено кожен шостий винахід.

В нашому університеті до 1970 року практично ніякого винахідництва не було. Університет мав всього два свідоцтва на винаходи. На сьогодні становище докорінним чином змінилося. В ОДУ створено 120 винаходів і близько 100 заявок знаходяться в Держкомітеті у справах винаходів на розгляді.

Останнім часом кількість отриманих університетом авторських заявок невпинно зростає. Так, в 1976 році університет отримав 21 свідоцтво, в 1977—22, а в 1978—27.

Збільшилась кількість наших винахідників. Кілька днів тому ще 7 вчених-винахідників університету отримали нагрудний знак «Винахідник СРСР», який вручається Держкомітетом у справах винаходів за перший впроваджений винахід, а всього в університеті кількість винахідників складає 150 осіб.

Попереду у винахідників і раціоналізаторів університету — нові творчі рубежі!

М. ПЕТРЕНКО,
начальник
науково-дослідного
сектора.
П. МАМАЛИГІН,
старший інженер-
патентознавець.

МРІЯ

Білі сніжинки легко падають на його обличчя і тануть від тепла. Василь їх навіть не помічає. Йому не до цього. Служба проходить в роботі, і він лише на мить відволікся, поглянувши в бік товариша, який навіть на нього об'єктив любительського фотоапарата.

Сніжинки падають, а незабаром червень — останній місяць перебування в армії. Он у височину повільно здіймається вертоліт, що доставить солдатську пошту на велику землю. Там, серед десятків листів — кілька Василевих. Одне з них — для Неї. Пошта донесе його аж в Одесу, де Вона вчиться...

«Хто ти, таємнича незнайомка?» Таку назву мав матеріал, вміщений у «ЗНК» 11 травня цього року. В ньому був опублікований лист Василя Городецького до Тані, яку він кілька разів зустрічав в Одесі, а потім впізнав на знімку в журналі «Советская женщина» (№ 1 за 1978 рік). Хлопець хоче знайти її.

Його почуття навіть він сам не може дати визначення. Можливо, це те, що деяка частина людей називає закоханістю. Але це закоханість не в певну особу (адже він не знає її), а в ідеал. Так, вигаданий. Але не значить, що не реальний. Той ідеал, про який, зокрема, йшла мова у статтях «Ідеал у джинсах», «Не джинси, а духовність» та «Речовізм — наш ворог», опублікованих у нашій газеті відповідно 18 травня, 1 червня і 8 червня. Це він, справжній ідеал. Не відчайдуся, Василю, коли «таємнича незнайомка» тобі не відповість. Це зовсім не буде

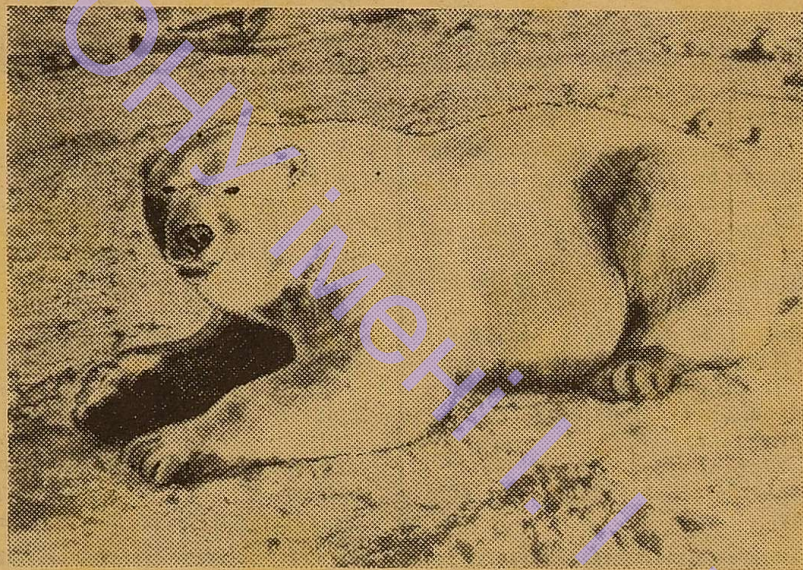
означати, що ідеал втрачено. Адже він — тип, і його риси властиві не одній лише тій дівчині, яка потрапила на знімок у репортаж про посвячення в студенти в Чорноморці 1977—1978 навчального року.

До речі, ми вяснили, що саме те фото, на якому Вона, зроблене ще на посвяченні початку 1976—1977 навчального року. Отже, тодішня першокурсниця нині вже закінчила третій курс і перейшла на четвертий. У вересні її вже слід шукати на четвертому курсі.

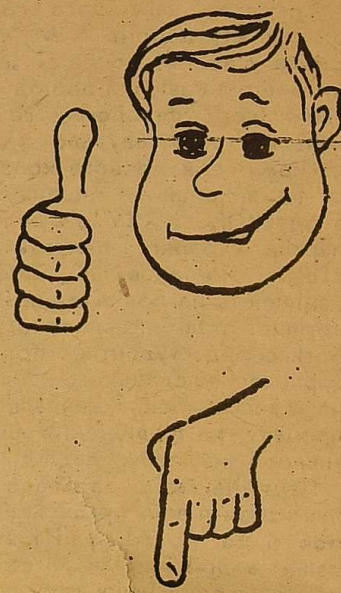
Вона в його уяві найкраща в світі. Нехай його судженою, припустимо, стане не Таня. Але хай вона все-таки буде найкращою в світі!

...Господар місцевості білий ведмідь безтурботно поглядає в бік Василя. Він запам'ятується юнакові як одна з прикмет краю, де минула його армійська служба.

Білі сніжинки тануть на обличчі...
С. ОРДОВСЬКИЙ.

Веселий конспект

ЗДАЄТЬСЯ СКЛАВ

Виходить студент з аудиторії. Товариші запитують його:
— Ну що, склав чи ні?
— Та, здається, склав! — відповів студент.
— А що ж викладач питав?
— А хто його знає — він же питав англійською.

ВІДВЕРТИСТЬ

Голова розподільчої комісії:
— Чому ж ви не бажаєте їхати на Далекий Схід?
Випускник:
— Коли я вчився, мені весь час говорили: «З твоїми знаннями далеко не заїдеш...».

НАДІЯ СТУДЕНТА

Професор:
— Ні, дорогий мій, трійку вам поставити ніяк не можу.
Студент (з надією):
— А четвірку?...

СКІЛЬКИ ТРЕБА ПОМИЛОК НАРОБИТИ

— Кажуть, що на помилках учаться.
— Боже мій, боже мій! Скільки ж мені треба помилок наробити, щоб стати хоча б кандидатом наук!

У ШКОЛІ

Майбутній вчитель фізики проходить педпрактику в школі.
— Чому зимою вода перетворюється в лід? — запитав студент-практикант учня.
— Щоб можна було кататися на ковзанах, — відповів той.

«Раціоналізатор»...

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

◆ СЛОВО ПРО СЛОВО

ПЕРЛИНА СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА

Цього року у вересні місяці в Кам'янець-Подільському педінституті відбудеться Республіканська наукова конференція, присвячена 360-річчю з дня опублікування Граматики Мелетія Смотрицького. Готуючись гідно відзначити цю дату, інститут мовознавства АН УРСР фототипічним способом видав цю граматику. До друку її підготував співробітник Інституту мовознавства В. В. Німчук. Він же написав про граматику ґрунтовне дослідження під назвою «Грамматика М. Смотрицького — перлина давнього мовознавства».

В результаті копінгового аналізу самої граматики та праць, написаних про граматику дореволюційними та радянськими мовознавцями, він оцінює її так: «Грамматика М. Смотрицького — одна з найвидатніших праць давнього слов'янського мовознавства,

в якій за знайденими пам'ятниками найповніше описана фонетико-граматична система церковно-слов'янської мови, що на Україні та в Білорусії увібрала в себе і деякі елементи народної української та білоруської мови. В історії східнослов'янського мовознавства ця грамматика була першим і найповнішим курсом, в якому були викладені правописні, пунктуаційні та фонетико-граматичні норми церковнослов'янської мови. До того ж, у ній була удосконалена й далі розвинута грамматична термінологія, зокрема, вперше була виділена така частина мови, як «междометие» та дієслівна форма «деепричастие».

Поширення і закріплення правописних, пунктуаційних та фонетико-граматичних норм і в культурно-релігійному, і в світському письменстві зміцнили позиції словено-

російської мови, і вона витримала бій з мовою латинською, яку так намагалися в ті часи нав'язати українцям та білорусам католики.

З другої половини XVII ст., коли поступово почали утворюватись східнослов'янські нації та їх мови, за граматику М. Смотрицького почали укладатися і граматики східнослов'янських літературних мов. На Україні були написані перша грамматика української мови Ів. Ужєвича (1643 р.), граматики Ів. Могильницького (1823 р.) та М. Лучкая (1830 р.).

У Росії за граматику М. Смотрицького були написані граматики російської мови В. Адагурова (1731 р.), І. Сердюкова (1738 р.) і, нарешті, «Российская грамматика» М. В. Ломоносова — перша нормативна грамматика російської літературної мови.

М. В. Ломоносов напам'ять знав граматику М. Смотрицького і називав її «вратами своєї вченості».

Отже, грамматика М. Смотрицького дуже сприяла розвитку мовознавства у східних слов'ян. І на цій підставі, — пише В. В. Німчук, — М. Смотрицького можна вважати основоположником вітчизняного мовознавства.

Досі навіть більшість мовознавців не могли бачити і поримати в руках граматику М. Смотрицького, видану 1619 року. Але тепер не тільки мовознавці, а й широкі кола учителів мови, студенти-філологи зможуть придати цю граматику і безпосередньо ознайомитись із цією перлиною східнослов'янського мовознавства.

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома і комітета комсомола Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. (На українському мові).

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадры».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).